

26 juni 2016 - 13e zondag door het jaar
Voorganger: Piet Stikkelbroeck osa

'Hem achterna'

*Jezus' woord zegt:
er is iets nieuws, er is wat te doen,
hoor, zie, leef!
Er zijn mensen die op je wachten.
Er zijn woorden te spreken.
Er is niet alleen gisteren,
al wat voorbij is en verloren.
Er is vandaag.
En morgen.
Er is een kans om door de muur te breken.
Zoiets is misschien bedoeld met het moeilijke woord:
Rijk Gods.
Het Rijk van de vrijmaking,
van de altijd nieuwe mogelijkheden.
Laat God binnen,
en je komt vrij uit de verlamming van het verleden,
en je staat vrij voor nieuwe woorden en daden,
voor nieuwe toekomst.
(Frans Cromphout in: 'De zondag vieren', Berne-Heeswijk)*

Lezing: 1 koningen 19, 16b.19-21

In die dagen zei de Heer tot Elia: 'Gij moet Elisa, de zoon van Safat zalven tot uw opvolger als profeet.'

Elia vertrok en trof Elisa, de zoon van Safat, terwijl die aan het ploegen was. Twaalf koppels ossen gingen voor hem uit; hijzelf bevond zich bij het twaalfde. Toen Elia langs kwam, wierp hij Elisa zijn mantel toe. Elisa liet de ossen in de steek, liep Elia achterna en zei: 'Laat mij eerst afscheid nemen van mijn vader en mijn moeder; dan zal ik u volgen.' Hij antwoordde hem: 'Ga maar weer terug, heb ik je soms tot iets verplicht?' Hierop ging Elisa naar de ossen terug, slachtte er twee, kookte het vlees op het hout van de jukken en gaf het aan het werkvolk te eten. Daarna vertrok hij, volgde Elia en werd zijn dienaar.

Evangelie: Lucas 9, 51-62

Toen de dagen van zijn verheffing hun vervulling naderden, aanvaardde Jezus vastberaden de reis naar Jeruzalem en zond boden voor zich uit. Deze kwamen op hun tocht in een Samaritaans dorp om er zijn verblijf voor te bereiden. Maar de Samaritanen ontvingen Hem niet, omdat Jeruzalem het doel van zijn reis was. Toen de leerlingen Jakobus en Johannes dit gewaar werden vroegen ze: 'Heer, wilt Gij dat wij vuur van de hemel afroepen om hen te verdelgen?' Maar Hij keerde zich om en wees hen op strenge toon terecht. Daarop vertrokken zij naar een ander dorp. Terwijl zij onderweg waren zei iemand tot Hem: 'Ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat' Jezus sprak tot hem: 'De vossen hebben holen en de vogels hun nesten, maar de Mensenzoon heeft niets waar Hij zijn hoofd op kan laten rusten.' Tot een ander sprak Hij: 'Volg Mij.' Deze vroeg: 'Heer, laat mij eerst teruggaan om mijn vader te begraven.' Jezus zei tot hem: 'Laat de doden hun doden begraven; maar gij, ga heen en verkondig het Rijk Gods.' Weer een ander zei: 'Ik zal U volgen, Heer, maar laat mij eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten.' Tot hem sprak Jezus: 'Wie de hand aan de ploeg slaat maar omziet naar wat achter hem ligt, is ongeschikt voor het Rijk Gods.'

Overweging

Om deze tijd van het jaar is het een goede gewoonte elkaar een fijne zomer te wensen. Voor velen betekent dat immers een meer zorgeloze tijd, een periode van vakantie om tot rust te komen. En dan kom je in de kerk en hoor je hoe Jezus toch wel een vreemde manier heeft je kalmte en rust toe te wensen in het begin van de zomer.

Drie korte zinnen geven de toon aan: drie antwoorden op vragen en beloften van toehoorders: “De Mensenzoon heeft niets waar Hij zijn hoofd op kan laten rusten”. “Laat de doden hun doden begraven”. “Wie de hand aan de ploeg slaat maar omziet naar wat achter hem ligt, is ongeschikt voor het Rijk Gods”.

Daar kunnen we het mee doen!

Het Evangelie van deze dag begint ook met een ernstige taal: “Toen de dagen van zijn verheffing hun vervulling naderden...”: “Verheffing” dan moeten we denken dat het betekent dat Jezus op weg gaat naar Jeruzalem, naar de voltooiing van Pasen, zeker, maar eerstens naar zijn lijden en dood. We begrijpen dan ook maar al te goed dat het Evangelie zegt dat Jezus “vastberaden” op reis gaat. De Latijnse tekst zegt zelfs onomwonden dat Hij zijn gezicht hard maakt: met een verbeterd trek om zijn mond gaat Hij op weg.

Na een eerste incident in Samaria waar zijn leerlingen alleen maar geweld en wraak overwegen na een weigering van gastvrijheid voor de reizigers, krijgen we de drie ontmoetingen waarover we zo-even spraken.

Het is op te merken dat wanneer het Evangelie geen precies, feitelijk gebeurd voorval verhaalt, er nooit een naam wordt gegeven aan de personages die ten tonele worden gevoerd. Bijvoorbeeld: “Onderweg kwam er een man naar Hem toe...”. “In de menigte verhief zich de stem van een vrouw...”. Of ook: “Een blinde man die langs de weg zat...”.

Dit zijn ontmoetingen - al dan niet reëel- die tot doel hebben de onderrichting van Jezus te illustreren. Zo in de trant van de voorganger die zijn preek begint met: “Vorige week ontmoette ik iemand die me vroeg...”.

Die stijlfiguren maken het alleen maar gemakkelijker voor de toehoorder zich te identificeren met het onderwerp: in plaats van “een man, een vrouw of iemand” kun je je eigen naam invullen: dan komen de woorden van Jezus aan bij hem of haar voor wie ze bestemd zijn, U en ik, voor ieder van ons. “Als jij me wilt volgen dan moet dat zijn zonder uitvluchten, onvoorwaardelijk, zonder condities te stellen, zonder bijgedachten of restricties.”

“Ik zal U volgen waar U ook heen gaat”:

“Je weet niet wat je zegt: zelfs een vos heeft een hol om zich te verstoppen: wie mij volgt heeft geen plek om zich te verbergen. Ik zelf heb ook niets om het hoofd op te rusten te leggen”.

Als ik dan mijn eigen naam invul dan roept dat meteen grote vragen op: “Waar ben ik mee bezig? Welke excuses vind ik om niet volop mee te gaan? Welke veilige plaats, welk hol, - geld, goed, spaarpot- houd ik niet achter de hand voor het geval dat..?”

“Volg mij”:

Ja, het lijkt allemaal zo onverbiddelijk..

Maar, Jezus heeft nooit iemand verplicht Hem te volgen! Hij wil alleen maar duidelijk zijn en geen valse illusies scheppen: “Je bent van harte welkom bij mij, maar je moet niet schipperen: geen tijd om afscheid te nemen. Geen tijd om te wachten tot je oude vader is overleden - en dat was toch wel een heilige plicht voor een vrome Jood. Het is alsof Hij wil zeggen: Mij volgen is je toekomst, je verleden is al dood: laat de doden de doden begraven....”

De vrijheid die Hij ons laat springt nog meer in het oog wanneer we zien dat van geen van de drie, die allemaal goede uitvluchten of redenen hadden om te dralen met hun antwoord, dat van geen van de drie de reactie staat opgetekend. Nergens staat dat ze ontmoedigd heen gaan, zoals de rijke man die geen afstand kon doen van zijn bezit en daarom bedroefd vertrekt.

Zo komen we - wanneer we willen begrijpen wat het volgen van Jezus nu in feite betekent - bij de kern van de zaak: ieder van ons moet zijn eigen antwoord geven op de uitnodiging, of zelfs het bevel, van Jezus. Het is een persoonlijke aangelegenheid. Er is geen standaardmodel: je hoeft niet per sé op die of die heilige of bezielende figuur te gelijken: je moet jezelf zijn. In het huis van mijn Vader is plaats voor vogels van allerlei pluimage.

De vraag die het evangelie ons stelt is: wat houdt het voor mij in, vandaag, christen te zijn? Jezus te volgen? Waar moet ik me voor inzetten? Voor mijn gezin? Voor een sociaal doel? Een gemeenschappelijk project? Mijn kerkgemeenschap? Een urgente noodsituatie? Kortom: waar moet ik me op focussen om een antwoord te geven aan die steeds terugkerende oproep Hem te volgen?

Laten we ons dus niet misleiden door de bevelende toon van Jezus. Heel zijn prediking is goed nieuws en belofte van geluk. Als er hardheid en verbetering is dan komt dat van ons, van zijn tijdgenoten maar ook van ons nu. Ons hart sluit zich te vaak. Op allerlei manieren probeert Hij die korst, die muur te doorbreken. Op allerlei manieren, met zachtheid, met woorden van troost en bemoediging, en ook

-soms- door streng te zijn. Het enige doel was een doorgang naar ons hart te forceren. Vaak, te vaak, zijn we hardhorend: verbazen we ons dus niet dat Hij zijn stem verheft om ons wakker te schudden. In slaap verzonken zijn we eerder geneigd af te wachten en goede redenen te zoeken om een radicaal antwoord uit te stellen.

Is Jezus hard of zijn wij het?

Het is niet nodig een lijst samen te stellen van de zonden van onze wereld.

Maar als we de balans opmaken van wat er schort aan de wereld en dus aan ons dan zien we hoe -dag na dag- racisme, haat, machtzucht, zoek naar gewin (noem het maar op) het beeld bepalen.

Dan kunnen we ons afvragen: “Wie is er hard en onverbiddelijk? Is het Jezus met zijn oproep Hem te volgen of is het de wereld die weigert er gehoor aan te geven? Zijn wij het?”

=====
© Perikopen: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.